

25499

I

Mag. St. Dr.

P

7848

48.

№ 0

784

Hist. pol. 6534.

XXXX. D. 78.

A

Z

P

X

V

ALCHIMIA

W R A I V P R Z E
S A D Z O N A

Z ZYWA Y VMARŁA SMIERCIA

Przed

BRAMAMI PIERWSZEGO Y OSTATNIEGO DNI

J E G O M O S C I

P. STEPHANA IACY

NICZA SŁONIMSKIEGO PO-
W I A T V M A R S Z A Ł K A,

Ná Pogrzebie

Roku 1637. Dnia 3. Februarij

W Slenimie

W Kościele Oycow Bernardynow wyprawiona.

Przez

X. STEPHANA GIZICKIEGO Zakonu

Fránciřka S. Oycow Bernardinow, Kázno-
dzieie Wileńskiego.

Zá dozwoleniem Stárřych.

VILNÆ, Typis Academicis Societatis IESV, Anno 1637.

25499.1

P
fe
sk
in
pr
w
m
n
p
w
62

MNIE WIELCE MOSCIWEMV PANY.

Jego Mości.

P. PIOTROWI NA
PIASECZNIE PIASEC'
KIEMV, STAROSCIE
BOLNICKIEMV.

Mnie wielce Mościwy Pánie y Dobrodzieiu.

 Aie znác Plutarchus de Marco An- *Plutarch.
in vita
Anton.*
tonio, o wielkim niegdy w Rzymie,
Krásomowcy, iż zánęsę od niego każ-
dy z repulsa odchodził, kto iedno af-
fektował, że by mu oráciey swoiey w Senácie Rzym-
skim miáney ná przepis vžyczyl; do czego mu nie
iuz niewuczynosc iaka, albo niezbyty gość vludzi,
przekleta zázdrość kredensowała, ale ráczey v-
wiárowanie się dwornego iakiey przygány, y w
nowie iezeliby zprzypadku fallowała przekoná-
nie. Choćiaż ábowiem vsy ludzkie, zwlászczá
poietnym bystrego dowćipu instrumentem dobrze
wypolerowane, w sámych stuchaniu iakiey rzeczy
czegokolwiek táčno postzedz, y w tym co się
A 2 *onie*

onie otárło, Orátora który mówił, sama audi-
entia prześniadczyć mogą, Iednak oczom in hoc
passu, wieksszy rozsadek przypisać się może: A-
bowiem gdy się w czyie (Studio lectionis) wrá-
ża pismo, tedy tymże pismem daleko tácniej, á
nizeli testimonio Audientie przekonány, y prze-
świádczony każdy być może. Bo to nagle mia, co
się tylko o vszy oćiera, ále co się na piśmie do lu-
dźi zápuści, przybywssy do nich długim gościem,
długiego wważenia zostawác musi. Do tego zá-
odmiana przytomnego przy stuchaniu affektu. (á
nád affekty ludzkie, ktore się z czasami odmie-
niáta niemáß nic odmiennieyszego) y rozsadek
czesto w odmianę przychodzi, że to potym disgust
rodzi, co ná on czas gdy się mówiło (żetak rzek-
ke) do smáku prz. padało. Ia iednak rekodáyny
w do żywotne czasy Bogemodlca W: MM: Paná
y Dobrodzieia, w ktoregom Zaczyn Domu lat
kilka, hoynych záżywał dobrodziestw, z włászczá
ná ten czas, kiedyß WM: z wielką powágą, zró-
mienia Wielkiego Hetmána y Woiewody Wileń-
skiego, świetey pámieci láśnie Wielmożnego lego
Mści Paná Jána Karola Chodkiewicza, dzielne-
go Rzeczyposp: Herkulesa, odważnego dla Oyczy-
zny Achillesa WM: M: M. Paná pokrewnego
Brátá, Vrzad Podwoiewodztwa Wileńskiego ná-
sie

się włożonych walecznie nośił, we wszystkich sprá-
wach które iedno przed Sad Wm. przychodziły
sprawiedliwe z miłosierdziem się łączące czyniac
executie: abowiem zawnęś W M: na to pomniał,
co powiedziano. Sicut per iustitiam iudex reddit Gare.
peccati sententiam, ita per misericordiam debet
temperare pœnam, y ztegoż Domu Wm. do Win-
nice Chrystusowej, to iest do Zakonu Frańciska
świątego powołany iestem. Na to się nśytko com
przytoczył niegladám, ále wygadziac zadaniu
Wm. y wielu przezáchnych wielkiey presentiey
słucháczow, ktorzy mie **ALCHIMIA** á z á ta
ZYWAYVMARLA **SMIERC** przod-
kuiaca przed Brámami pierwszego y ostatniego
dnia Jęgo Mości Pána **STEPHANA** **JAC-**
CYNICZA Powiatu Stoliniego Márśátká
wprzeymego W M. Szwagra wyprawuiacego ná
Pogrzebie słucháli, teź **ALCHIMIA** Wm.
submisse ofiaruie: abowiem W M. MM. Pán
byłes mi do niey y względem wśtney, y względem
tey która się o pioro oparta wypráwy powodem.
W czym W M: wielka przeciwko Zmártemu
Szwágrowi swemu, y wśytkiemu Jacyniczow-
skiemu iako Zácnemu Domowi pokazuies wprze-
mość, gdy się w popiół lubo niewdolney y ná tak
Zacnego meza szupley Minerny mowie, roz-

sypać nie dopuszczasz, a żeby była przynależny
taż mowa z apparentia dźwięku swego, y para
uś moich zniknęła, nie pozwalaś; ponieważ
nie dowyrażenia oney drukiem pociągnął. Przeto
co się tylko wraczeniem WM. Szczyć, Za po-
winny powołności ofiaruje prasent. Jestem tego
pewien, że sercem takim o demnie te miała Wm.
przyjmiesz praca, iakie ia sobie y zewsztykim Za-
konem moim po WM. obiecuie, Błogosławień-
stwa Bożego, zdrowia dobrego w długo fortunne
lata z przymnożeniem pomyslnych poćiech uprzej-
mym WM. MM. Pánu życzac áffektem.
Dat: w Wilnie Dnia 10. April: Anno Domi-
ni 1637.

WM. Nászego Mićiwego Pána sługa
w Pánu Chrystusiey Bogomodca.

X. STEPHAN GIZYCKI.

Col.

Collaudabo te Deum Saluatore
 meum, quoniam liberaſti
 me ſecundum multitudinem
 miſericordiæ nominis tui, de-
 portis tribulationis. Eccl. 51.

Bede cie chwalił Boga Zbawiciela
 mego/ boś mie wybawił według wiel-
 kości miłosierdzia imienia twoiego ;
 Bram utrąpienia.

Szytkich niemal rzeczy roſtropna Mł-
 stcy *Experientia* albo doſwiadcze-
 nie ſamo ſwiadczy M. Ch: że żapał
 ognisty / żarop wodny / nieprzyiaciel
 mniey ożetywany/ dotego lud przymuſzają / aby
 czyniłyby gromade/ coby w takim razie od tych
 trzech nieprzyjaciół żadanym czynić / y iakieby wzar-
 B iem

tem rątki obmyślić na wrozenie zlego mogli/
 rada sie w zaiemna wspierali. Zgromadzila nas
 na to miejsce swiete chwila cial ludzkich Amas-
 zontka / okrutna smierc / ktora sluznie ogniem, na-
 zwana byc moze / bo iako ogien swa moca w by-
 tko w popiol obraca / tak smierc ludzie popiolem
 czyni. Symbolizuje z zatopem / bo iako woda
 w bytko zatapia / tak y smierc w bytkich gorzko-
 scia zalewa. *Omnes morimur & quasi aqua dila-*
bimur. W byscy vmieramy / a iako woda rozle-
 wamy sie. Na ostatek wiedzcie smierc z zrodlo-
 wym Sympatia nieprzyiacielem bo iako ten w by-
 tko naciachaw by / nielutoscwie zabiera; tak
 smierc / cialu dusze / ludziom w bytkim niemaiac
 w zgledu na zadne stany / y Familie / w bytkie
 dostatki / godnosci / przyiacioly / potomstwo wy-
 dziera / tak iz zaden nie moze sobie nic przywlaszczac.
 Jedno iako Job maz sprawiedliwy / *Solum mihi*
superest sepulchrum. tylko grob moja wloscia
 jest / wlasnie kazdemu mowic wolno. Coz tes-
 dy tak zgromadzeni czynic mamy? podobno laiac
 smierci / na nie lamentownie wryskowac bedziemy/
 ze okrutnoscia swa ten Przestawny Powiat Slo-
 numski / rozbiw by go z Markalka slawney pas-
 mieci Jego Misci Pana Stephana Jacyusza tak
 anaznie ofspecila / y laste Regimentu iego zlamal

la/zgruchotała? Pozostała w sieroctwie Małżon-
ki niezmiernie żałowała? Rodzonego Brata Je-
moci P. Janá Jácynuzá / przycym w bytych
krewnych y pokrewnych Przyjaciół stoga boleścią
żaliła? Ich Młosciom PP. Piasectim/ktorych
tu poważne grono widzę / w milowanego wyda-
ła Szwagra? Gospodarskiej ludzkości w zo-
rzdobny posępowała? Chwałebnej Polityki (przy-
znawá to nie ieden) przezroczyście zwierciadło
stukała? Wycom Bernardynom osobliwie tego
mieysca świętego rezydentom / bezodrobliwego
Jálmuznika / y Dobrodziecia nie pohamowanym
zniosła rozboiem? Wieciey láiac/ albo ná nie wty-
skować będziemy? Nie. Czemu? bo co się pra-
wnie dzieie słuszniesie dzieie. *Statutum est enim*. Heb. 6.
omnibus mori. żaden stego statutu nie iest wyisty.
Coż tedy śmierci winná że ten statut iako spráwie-
dliwa Executorká wykonała? Nie. A jeżeli nie/
toć nie dziw że náß Pán Máchálek umárł/ nie dziw
że y każdy umiera głowiek / bo co się tu po gnie-
skónzyc się ma / tak od wieków w niebie dekret
tománo. á iż ciała náße śmiertelne / śmierć ich
kresem / że skáżitelne ziemiá dobytkiem być musi:
Uienowiná w práwdzie L. W. w tej życia náße-
go Komediey / często takowe iákie dopiero przed
ogrymawácie / theatrá widywać / bárwa zaiste

Spetna / ákt zá sie zálosny / iednát káždemu sie ná
niem pokázác potrzeba / kto iedno ludzkiego zá
kusí żywotá / ktory záczac iacno / prowadzić tru
dno / á skonczyc naytrudniey. Bo iezeli wielu ludzi
trudne ná świecie życie / dáleko trudnieyáá drogá
y spokoyna śmierć. O iáko wiele przyniey rozero
wánia widzimy wóysey / iáko trudno z kózesćiem
sie pożegnác! Genory / Tituly innym zlecitoy /
sobie wiatcha iedno kóguledó Truny wlożyć? Od
ktorey trudności / iž iuž wolnym zostal ten / ktore
go ciáło od duży odlacone w tey ciemnozálosney
widzicie lektyce / słuſnie sie tymi Bogu swoiemu
oświádczá słowy. Bede cie chwálit Boga zbáwi
ciela mego , boś mie wybáwił wedlug wielkości
miłosierdzia twego z Bram utrąpienia. Z kto
rych iž iuž wyſzedł / iá go przez dwie inſe ná tera
znieyſzym kážaniu po prowadze Bramy / przed
ktorymi *ALCHIMIA* w ráiu przesádzona
z *ZYWA* y *VMARLA* śmiercia przed
kować bedzie / z pomocá Boża / pociecha zálo
snych / zbudowánien wóyſſich / ktorych o pilne y
pietest lwe słuſhánie proſe.

Wszystey

Wzietey swych czasow mądrości Theopha-
stowa Kłola / dowcipnym Alchimia w
iedney slichno prodziwey białey głowy oso-
bie rządzac Conterfetem / przy lewey ręce piśe:
BOGACTWA, a przyprawy *D L V G I*
W I E K, dawaiać znaczyć wie sekret iaktis / Kto-
regu gdyby kto dośedł y w Bogactwa oplywać
y długo zdrowo żyćby mogli. Cożto za Sekret?
Jest kamienny prošek / Ktorego nazwisko *Lapis*
Philosophorum, ten oprócz tego iż w żywe srebro
(iako świadczą stworzoney Natury bádające) w
puszczony lubo w niepokąmowanąey nie'pokois-
ności one ząstánawia / má snąć y to / że kruszące w
złoto przemieniać / y wszystkie choroby w zdrowie
obracać / y lat życia cieższego przedłużać może.
Wielkiey záprawde Fortuny / Wagi / y Ceny kás-
mien! w którym to wszystko co może być ludzkiem
námilżego zawierać się / bogactwa z n'láżca / y
to Ktorego sobie życzą ludzie / zdrowie / Jestże kto
albo był kiedy tak rośtrepney w rzeczach biegłości /
ktoryby ten prošek zrobić umiał / lubo zrobiony
widział / y skutku iego tak przedniego doznać Nie-
wiem. Lecz iednak / iż w ten prošek trzy rzeczy / o
które wśędzie łączno w chodzą. Siatka / Sol / y to
które żywym zowią srebro. Wymysłna Natura
Godny podziwienia w ciele cieższym zamknęła se-

krót / bo się to w nim znayduje / czego ludzie odwa-
żnie zábiegłym doświadczeniem dopłi. A iż Bog y
Náturá nie dárémnie nieczyni / wważymy wlasno-
ści tych ingredyencyi / snadnie obáczymy iż głowiek
w Káiu tym lekárstwem żywót niesmiertelny
prowadzić / y iákoby ta **ALCHIMIA** bawić się
miał. Siarká od zlotá idzie / przynim się rodzi / co
gornicy zá ochwáloné Hásło máia / y w zlotó się
obráca. Sol wśelkiemu ciálu psowác się nie do-
pużca / y dla tegoż kóždy onáz náśaláia / á to
ználeżytey potrzeby. czego niegdy **Thomas S.**
Dok: Angielski potwierdził. Abowiem gdy mu
rzekl towarzysy iego z nim oliwki iedzacy / Wyze-
te Oliwki stonę / odpowiedział swiety. Sporemu
ciálu potrzeba soli żeby nie zgnilo. Dotego wśeli-
ka potráwia bez soli wiarrem traci / przetoż mowi.
Job S. *An poterit comedi quod nō est sale condi-*
tū. Izali może kto iescć rzecz niesmáczna / ktora nie
jest osolona? żywe Srebro rzecz jest płocha / y nie-
spokoyna do pohámowania się ładaiáko niedáia-
cá. Była w Káiu w spiżárni wśelkich rostófy
siarká / ktora od zlotá od chodźila / to jest żywót
Adamow / ktory rzesnietwo jest żywotá Bostie-
go / dech náchniony w twarz iego / zá ktorym stál
się w duże żyiaca / potym przemienić się miał w
zlotó żywotá wieczney niesmiertelności. Była
támiż

edamże sol/ z właszą przykazanie Pánstie/ ktore tey
mocy bylo / iż chowaiac ie czlowiek nigdy umrzeć
nie miał. Bo iż rzekł Bóg/ ktorey kielwiek godzis Gen 2
ny iesc bedziecie/ pomrzecie/ tedy nigdy nie iedzac
żawoże żyć miał. Było w Kain y żywe srebro / to
iést/ wolna wola czlowieca. Izali nieślusnie ene
tym tytułem racze? Co bázniej prośe plochego y
nie ystáwicznego/ iáko wolná wola ludzka? Nun- Job: 10
quam (mowi Job) *in eodem statu permanes.*
Nigdy nie trwa w tym że stánie/ żaden ieý hámulec/
gdý sie w swym zápedzie kólá ieý wolne rozbiega/
nie utrzyma. Jarzmo Tyráńskieý niewoli / oneý
nie zniewoli. Záczym wśedzie ieý iáko swowolo
nego Kozła palno. Abowiem iáko Koziel w odzem
iést Kóz/ Tak wola człeczka iést *Generalis Mater*
omnium virium, iést powśecknym wodzem/ y
spráwca wśytkich sil náśych. Jáko Hetman wláś
da gotowynni Żolnierzámi. Jáko Gospodarz roz-
práwia powolna czeladzia. Jáko rostkázie sedziá
raczym siepáczom. Jáko Żeglarz kieruie robotny-
mi Głisnkami. Jáko náostátek Mysliwiec rzywa
wedle potrzeby smrzystych Chártow. Tak wola
náśa/ wláda y kieruie y obráca potentiámi/ Affek-
tiámi/ y Smysłami náśemi. A samá iést tak chyłka
y bystra / że sie rowna enemu Kozłowi o ktorym
to powiáda Dániel święty / iż sie nie dorykał sie Dan: 1

mie. Zbowiem między wŝytkiemi włádźami / nei
 maŝ żadney wolnieyŝy / iáko ieŝt wola náŝa ktora
 do żadnego człontá nie ieŝt przywiazána. Inŝe
 włádze y ŝmyŝly wnetrzne y z wierzchow ne / máia
 ŝwoie włáŝne mieyŝcá / y komorki; iáko zmyŝt po-
 ŝpolity w czele. Pámieć w tyle głowy / w zrok ieŝt
 woku zamkniony / ŝluch wuŝách / zápách wnoŝie /
 ŝmak w ieŝtku / gniew má mieyŝce w ŝolci / rádoŝć
 w watrobie / Meláńkolia wŝledzionie. Ale ten
 ŝam Kózle ŝwey woli ludzkiey práwie ŝie nie do-
 tyká ŝiemi ciáła náŝego / wolny ieŝt / niema żadney
 obory / wolno biega proŝtopáŝ / pogorách / po
 polách / po drzewách / po plociach / y kiedy chce w
 bieży w ogy y noŝi ie pogránicách ŝwiátá / kiedy /
 chce w bieży w wŝy ná ŝluchánie tego co ŝie mu
 podoba. *Owe zgola / non ŝaturatur oculus eius
 visu, nec auris auditu impletur. Nienafyca ŝie
 tego Kózlá oko widzeniem / áni ŝie wcho nápelnia
 ŝluchániem. Kiedy chce w bieży y w gebe / mowiac
 co ŝe chce / kiedy chce w bieży w rece / y czyni wynáŝ-
 láŝti ŝwoie / lubo ŝlyŝy pogroŝti. *Iuxta vias tuas
 & iuxta ad inuentiones tuas, iudicabo te, dicit.
 Dominus, Według drog twoich / y według wynáŝ-
 láŝkow twoich bede cie ŝadził mowi Pan / nie os-
 gladáiac ŝie iednáŝ ná to / idzie dáley / w bieży y w
 noŝi / y bieży kiedy rázy / y po wŝytkich człontách**

Pron: 17.

Ecl. 1.

Ezech 14

táŝ

tak wolno biegá/że mu y ná wyssze płoty nieprze-
skodza / iáko to znáć po zuchwalcach wbytych /
po swey woli biegájących / y barzo wielki gwałt
rozumowi swemu czyniących. Coż álbo nie miał
rozumu pierwszy Mezoboyca Kaim który go od-
wodził od onego zlosliwego przedsięwzięcia ie-
go? miał. Ale przedsię nieostał sie ná swym
miejscu rozum iego gdy puścił wola swoje ná
niego / lecz podeptány jest y zekrwia. Braterska
zmięśány. Coż izáli nie miał rozumu hárdy Phá-
rao / widzac ene wielkie cięda / ktore przed nim
czynił Moyżesz y Aaron ná potwierdzenie posel-
stwa Bożego? miał. Ale wstąpił z swego miejsca
Rozum / kiedy swawola przystąpiła / ktora gebe
iego onymi zuchwałymi słowy nápełniła / tak iż
Bogá znáć niechciał mowiac. *Quis est Dominus*
audiam vocem eius, Et dimittam Israël? Kto Exod. 5
jest Pán ábym słuchał głosu iego / á puścił Izrae-
la? y Páná nieznám y Izraeła nie wypuścze. Coż
izáli niemiał rozumu Absálon że sie nie godzi Wy-
cá przesładować / chłopow ná Páná w sádząc / y
stać ná máietność y zdrowie iego? miał. Ale mus-
iał wstać rozum gdy Dreporce swoje wporne ro-
żwinęła s w i v o l a. Tak ci wbyscy zuchwalcy y
swawolnicy / tak zli Katholicy / iáko bezbożni He-
retycy / máia dosyć rozumu. Ale coż potym / kie-
dy

Dan 2.

dy nasz wypuśczaia Wolna Wola tego niecnosli-
wego Kozla / ktory má rog między oczymá. Aco
co zárog między oczyma? Nie inšego iedno vpor
przeciwko tym rzeczom / ktore sámemi oczymá
moga być widziáne / przeciwko ktorým tak swás
wola pomienionych swowolników mowi. *Video
meliora proboq̃ deteriora sequor.* Widzec ia lepše
rzeczy / y podobáia mi sie / ale ia przed sie wole isc
zá goršemi. Widzac to ná oko grzešnicy / že lepše
iést niebo niželi ziemia / gdyž sámá zwierzedná ozdoba
niebá wkaže to oczom ich / iż zewnatrz iést tam
coš piekniejšego y srietniejšego. Lez iż máia
rog między oczymá / z ktorým sie vporne opowie-
dzieli przy swoich žiemia tracacych zbytkách y ro-
škóšách doczesnych; dla tegož odwrót czynia od
ciásney drogi / ktora w iedzie do Niebá / á wšy-
tkim pedem bieža ná droge šeroka / ktora w iedzie
ná wieczne potepienie. A což proše rozumiecie o
Matth. 7 wielkości tego Rogu? To rozumieycie že iést tak
wielki iáko Diábelški / ktory twárdym karkiem
swoim przeciwi sie Bogu / y ostry rog pychy
swoiey záwše podnosi przeciwko niemu. Co rež
czynia vporni ludžie / wšytkimi silámi swoimi
šturmuiać przeciwko woli Božey / y tak m pedem
bižac przeciwko niey / že sie práwie nie dotykáia
Żiemie przykładem Dánielowego záchwalęgo Kozla

zla/

zła / równo z wiatrem biegającego. Tego popychu
 porwyczość wzięli od pierwszego ciekła Rodzicá Ecl. 15.
 naszego / którego Bog od początku stworzył / y zo-
 stawił w ręku rądy iego / położył przedeń wodę y
 ogień / żywot y śmierć / co mu się podobá (mowi
 Mledzecz) będzie mu dano / y rzecono mu / *si vo-*
lueris mandata servare conservabunt te. Ibidem
 to zachowając cdc przykazanie ograniczyło / zachow- vers. 16.
 wany będzie. Czego iż pierwszy Człowiek nie
 zachował / przesądził one **ALCHIMIA** swiecie:
 bo nad miarę y wagę żywał wolności / ani zachow-
 wał przykazania. Przetoż vrobił nim miasto zło-
 tą bloto / y stąd snąć to vrosło przysłowie. *Quis-*
quis amat ranam putat esse Dianam. Kto miluje
 to bloto rozumie że złoto. Vrobił tenże Alchimista
 miasto Bogactwo niedze / miasto zdrowia choroby.
Nasci in hoc corpore est incipere egrotare, mowi Aug. sup-
 Aug. S. á przedni Mledyć Hippocrates powie- per Psal.
 dzał. *Homo à natiuitate est morbus.* Człowiek 102.
 od národzenia samego iest chorobá samá wrodz-
 y skazá. Vrobił ná ostaték miasto lát nieskończon-
 nych / śmierć / Ktora miasto zlotá onych Koskoſy
 Karstkich popioł wśędzie robi / tak iż náš pier-
 wſzy Rodzić Poéta mowić może.

Dum certis incerta sequor, rem prodigus omnem
Conuerſi in fumos, & miseros cineres.

Pierwa rzecz niebierney. sukáiac zuchmá'y,
W cymem wyjiko obrocił, y w popioł metmá'y.

O to przed oczymá wáßemi leży roboty Adá-
mowey. Alá mia żalósna / Zácnego Márßátká
Ełonimskiego Ciało / ktore miásto zdrowiá do-
znáło boleßci Duchá wyciştáiacey / miásto nie-
śmiertelności / śmierci / ktora w oczách wáßych
nározsypanie w popioł / y ná zepsowánienie pedáie
rák zácna rák Bostich robote / mądroßci Páń-
skiej dziwny skutek. Wßátkże ácz zgnieie iednáť nie
zginie / áni sie ná wieki zepsuie / owßem w coß do-
brego á nám potrzebnego / y pożytecznego sie obro-
ci. Stánie nám to zá lekárski proch *Philosopho-
rum*. Gdyż to náwielká *Philozephia* rozmyßlá-
nie śmierci. Táť ábowiem *Democritus*, gdy py-
táno skąd mądroßci ná byl / odpowiedział. Do-
ßedlem mądroßci / często między gr obámi sie prze-
chádzáiac / to iest wrażáiac śmierć. Ktera wedlug
wrażenia mądrych dwoiáta iest.

ZYWA Y VMARŁA ŚMIERC.

Złwey z włáßca dobrej (iáko sie pokáże) w
mártwienie Niebieskiej nauki Fundámentem /
Umárley áni rá / áni Bog nie uczynił. Wy-
ráził to znácznie mędrzec ná pomináisc śmiertel-
nych

nrych ludzi. *Nolite zelare mortem errore vite vestrae, neque acquiratis perditionem in operibus manuum vestrarum. Quoniam Deus mortem non fecit nec letatur in perditione viuorum. Niezas dáycie śmierci w bledzie żywota waszego/ ani nas brwáycie zgimienia przez sprawy rak Waszych. Odrz Bog ktory sie nie weseli w zadržaniu żywych/ śmierci nie uczynił. Do rzeczy mądry Salomonie. Abowiem co Bog stworzył tylko Duch jest a ciało/ y co do oboygá rzecz a według Phisyki należy. Pytam co jest śmierć? Jezeli nie jest Duch ani ciało/ iakoż nie jest/ tedy śmierci Bog nie uczynił. Do tego Bog jest wszystko / stworzenie jest cokolwiek / śmierć jest nic/ bo ia Philosophowie nazywali *privatio*. Prawdą że Bog z niczego uczynił co / y zároveň czyni co z czego. Lecz żeby miał przemieniać. Nic w Nic / z niczego śmierć/ ktora jest Nic uczynić / tego ani rozum ani piśmo rkażuje. Ale niezachodźmy w daleka od przedsięwzięcia/ a pytamy sie czemu iedne śmierć żywa/ druga umierała mądry nazywają. Żywa dla tego że człowiek żywo umiera. A ta dwociągá bywa/ pierwsza dobra/ kiedy człowiek pobożnie żyje/ z łaską Bożą y umartwieniem Niebieskiej nauki/ w skutki żądze y z myśli swe umiera/ y światu o śmierci/ takich mowi Paweł S. *Mortui estis sed**

Col. 3.

vita vestra abscondita est cum Christo in Deo.
Umárli iesteście / ále żywot wáś iest zákruty z
Christusem w Bogu. Życzylbym ia wśytkim prá-
wowiernym Kátholikóm żeby pomieniona żywa
śmierćia vmieráiąc / mogli mowić z Apostolem.

Gal. 2.

Viuo ego iam non ego, sed vivit in me Christus.
Żywie iá już nie iá / ále żywie wem. nie Chrystus / bo
taki umárly nie mowi stáń się wola moia / ále
Bożá/nieżná taki owych słow żimnych/które y ná-
większą miłością gdy się gdzie znáyduia / mieśáia.
MEVM TVVM. Nikogo nie wrażá y owśem
od drugiego wrażony mowi. Niech będzie Bog
pochwálon; przetoż teź ta śmierćia umárli/nágro-
dek taki w niebie máia. *Beati qui in Domino mo-
riuntur.* Błogosławieni ktorzy w Pánu vmie-
ráia.

Apc. 14.

¶ Drugá śmierć iest żywa/ále zła! ktora zábiia
grzech śmiertelny duşe/ iáko pismo świádczy. *A-*
nima que peccaverit ipsa morietur. Duża ktora
z grześy tá vmrze. Ábowiem iáko niektory pio-
run nierużywóśy skrzyńie / wśytko co iest w niey
wniwecz obráca / tak grzech chociaż zaráz tej skrzy-
nie ciáła náżego nie zábiia / duşe iednak zarázem
umárzá/ y Bogá zniá rozláczá. Bo iáko ciáło gdy
duża z niego wynidzie / už nie iest ciálem ále tru-
pem.

pem / ták gdy dušá odnidzie przez grzech śmiercel
ny od Bogá / iest rmárta / lubo sie iey zda že żyie /
w czym wielkie fallo / gdyż tákim každemu z osobná
ad intender dāno. Nomen habes quod uiuas. Es *apoc. 3.*
mortuus es. Imie máš žes żywy / á tyś iest rmár-
tym.

¶ Inša śmierć zowia rmárta / przyczyná ; bo
skutki swe w rmártym ciele odpráwuie / tá táž
dwoiáka iest / iedne nazywáia zápláceniem dlugu
przyrodzonego / przez grzech pierworodny ná nás
wszystkich záciagnione. Tá śmierć dokázuie tego
že duše rozlázá z ciałem / czlowieká wyláza od
przyáciol / wszytkich z tego swiátá wygánia / wy-
trebuie / Bánizuié. Abowiem *quot funera* (ná-
pisał Petrárcha) *tot exterminorum monumenta.* *Petrar-
cha.*
Ile pogrzebow tyle wygnánia do wodow. O iá-
ko wiele žalob ktore podzierácie ! iáko wiele mogil
ktore depeciecie ! iáko wiele košnic ktore miúacie. Kie-
dy czlowieka wynoša iáko by go bánízuiá / á kiedy
mudzwoná iáko by z kola żyacych wytrebuiá. A
dokáđže sie obroci z ciałem między Kobáctwo ná
połárm / z máietnošcia y dostátkámi między obce /
póŕne páláce ták wytrábiény w ciásná zámieni
mogile. O iáko to ciéŕká každý osadzić može ; by-
wszy ábowiem czlowiekem / strácić táké bycie /
rosta

Eccl 1.

Hugo
Victor.

rozkošuiac się w sumnych y przestrońnych gmachach / przenosiny czynić do waskiego wadolu / bywby czym niebyć niczym. Co przed czasem w wążając on krotemu z cyrych ludzi rownego w mądrości swiāt ani miał. ani widział / Krol y Prorok mowil. *Ego Salomon. Fui Rex in Ierusalem.* lubo ieſze żyje y kroluie w Jeruzalem / przedſie mowi : Ja Salomon byłem nie ieſtem. Na ktore ſłowā piſac Hugo Victor. iakż onych declaracia czyni. *Fui iam. non sum, quia. Et si sum id ipsum iam nihil esse quod sum.* Byłem Krolm ale iuż nie ieſtem lubo ieſtem za nic to iednak waże / bo korony Krolowſkiey / y berlāz ſo ba wziąć niemoge / ale nā ziemi zoſtawić muſze / a ſām do ziemię przenosiny wczynię / niczym zoſtāne. Wyrażiło to bārzo dobrze oſobliwe Iouiniāna Ceſarza Emblemma / ktore w ſobie zawierāło ſmier telnego ciekā nā złotym / niemāł żywym rytrātem wyrażonego wożie / w ktorego w zaprzegu trzy ko nie było / kāżdy / z nich nā czele oſobliwy mīac nā pis. Nā czele pierwſzego te ſłowā. *EST NON EST.* W drugiego *DOMI NON EST.* W trzeciego *NIHIL EST.* Jeſt nie māſz Doma go niemāſz. Niczym nie ieſt / Celi Iouiniānus złotem wyrażil wożem / to; iż ciało ludzkie / ktorego duſzā m. iſto kārce zażywā / z teyże gliny ieſt

vtſialo

ukształtowane / z ktorey sie w wszystkich požądane
 rodzi złoto. A napisy na co? na to / aby pokazał
 iż iako z ziemiem wyšlo, do ziemi grobowemi wro-
 tami powroci. Bral tych napisow Concept z
 pisma. Pierwszy z włascza iest NIEMASZ.
 Wychodzi na final Jobow. *Fuisssem quasi non* Job. 14.
esssem de utero translatus ad tumulum. Byłem
 iakoby nie był z żywota przeniesiony do Grobu.
 Drugi mianowicie DOMA GO NIEMASZ
 zakręwa Salomonowego. *Non est vir in Domo* Prov. 7.
sua. Trzeci z włascza NICZYM NIE IEST,
 wyszedł na Note Psalmographa Páńskiego. Który
 z chodzącym z tego świata tak przyspiewuie. *Ad* Psal. 174.
nihilum devenient tanquam aqua decurrens.
 W nic sie obroca iako woda z biegająca / z tego
 śmierć Umierała zaplaceniem długu przyrodzonego
 nazwana powodem. Ta iest wśytkim pospolita /
 wśytkich w to Ulic obracająca. *Tibi crescit omne*
 (mowi Seneka) *Et quod occasus videt Et quod* Seneca
ortus. Tibi mors paramur sis licet. segnis prope- in He-
ramus ipsi, prima que dedit vitam, hora carpsit. cub.
 Tobie sie rodzi y to co zachod / y to co wschod sło-
 neczny widzi. Tobie sie gotujemy śmierci. Byś
 dobrze leniwa była / sami sie kwąpimy. Pierwsza
 godzina ktora żywot dała / samaż go wrwała.
 Przewodzie Ezechiaś narzędzi. *Dum adhuc or-* Isai. 58.

D

direr

17.

direr succidit me. Gdy m iefze zaczął tkanie
 żywota moiego / pod ciela mie / owo zgola od
 pierwej godziny żywota umierać poczynamy:
 Bo skoro Bog przez naturę napię na sercu ludz-
 kim *Orior*, śmierć zaraz imienia swego pierwszą
 literę *M.* przykłada / y tak rodzący się człowiek
 może mówić. *DVM ORIOR MORIOR.*
 bo każdy będąc zapozwany w osobie pierwszego
 Rodzica / stać musi na te ziemskie roki / iako
Job przynawa. *Solum mihi super est sepul-*
chrum. Abowiem każdy się w ziemi obroci / skąd
Apellacia aż na sadny dzień ostatni / kiedy w Bys-
 cy w tymże ciełe wzbudzeni do słuchania ostatniego
 Dekretu staniemy.

2 Cor 13.

¶ Druga śmierć umarła nazywają śmierć
 wiecznego potępienia / która ciała ludzkiemu wy-
 dziera wielbienie. Abowiem chociaż w Byscy po-
 wstaniemy mówi Apostoł / ale nie w Byscy będzie-
 my w chwale odmiennieni. Bo iako Córka niepo-
 słuszną y nadwola Rodzicow za mąż zbiegając /
 posąg wedla praw traci / tak y człowiek cielesnie
 nadwola Boga zriacy / y z nieprzyjacielem się Bo-
 żym (to jest z grzechem) łączący / traci *dotes glo-*
rificationis, iako pewny posąg sprawiedliwym z
 gotowany. Wrdziera y duszy Boga twórcę swe-
 go widzenie. Forcie dowieczney radości za wiera.

A chce

A chćcie widzieć kto táká śmierćá umiera / ten
ktory iest przeciwko Bogu Judągem niewiernym/
takimi sa Heretycy / ktorzy záwżę bluźnia Imię
Boże oblednemi y wpornemi opiniámi swoiemi.
Aryáni ktorzy lupia Syná Bożego z przedawies
czności iego. Luteráni ktorzy odrzućia wżytkie
spráwy dobre do záslugi zbáwienią potrzebne.
Do tego ta śmierćá umiera ten ktory przeciwko
Kościołowi Bożemu iest Antyochem dobrá iego
gwałtownie wydzieráiącym/ pia legata Wbogim
Żákonnikom (testámentá falsyfikuiac / y że ich w
márty nieczynił przeczac) iure merito náležáca
portia od geby odeymuiacym. Ku temu ta śmierćá
umiera / kto iest Brutusem przeciwko Kros
łowi / nietylko ięzykiem ále y gwałtowná reka nie
wodzićność pokázuia cym. Nad to owi táká śmierćá
umieráia / ktorzy sa przeciwko poddánym swo
im Dioklecyanámi / Tyberyużáni. O Tyberiużu
świádca Historie / iż ná każdy miesiąc spoddá
nych podátki brał / áby wiecey brał á brał / Czerz
náście miesięcy w Roku w Rzymie postanowił / á
to przez Liciniuża Liberta ktorego dla srogiego
wyciskánia od Poddáných Poborów / á oráż y lez /
Spongiám, gełka Rzegyp: názywáno. O iáko
dżisia wiele tákich Tyberiużów / álbo że práwde
tżekę pp. odrzychlop / kich / ktorzy w bogich poddá
nych

ných dra ledwie nie z skóry / co za soba wielka
oppressia ciagnie. O Boże moy gdzież przestrono
nieyże wrotá do oppressiey / iako kiedy Pán
Chłopka swego Accusatorem / świadkiem y sędzią
jest? kiedy w rękú swych máietność / dziatki y zdro
wie poddanego swego ma / kudy Chłopek otrzy
sca swa názádnym Trybunale / chyba Boskiem
czynić nie może / ná którym ich pernie ieżeli się
nie vpámietáia żywa wiecznego potępienia będą
dektetować śmierciá; która umierá y ow / który
przeciwko sobie jest Sardánápálusem w Betegne
zbytkuia cym / przy ládáńskiey Metámorphozie
nie niewieściuchem zostáiacym / zá kiliškami / kile
nicami by między niebieskimi Planetami / dniuiac
cym / nocuiacym. Táž na ostátek śmierć nie minie
y tego który jest przeciwko bliźnemu Kalligula /
krwie y zguby iego prágnacym. A któż krwie y
zguby bliźnego prágnie? z wielu innych bezdenny
lichwiárz / który rozmaitych skutá sposobow iako
by zá ládá przyczynka wyrugował bliźniego z de
mu / zlipił z máietności / wypchnął z Dzierzawy:
Bo weżyńność iego požyczenia pieniędzy / w ná
grode lichwiárstá / niepochođzi z miłosierdzia / ale
z wielkiego okrucieństwa / álbowiem nietylko mle
ko doi / ale až żekwia wyrzista / y nietylko pot
ludzki pie / ale krew ludzká ie wloścá ná sie one

káž

każda Boża / która grozi mówiac. *Omnis anima* ^{Leuit 24}
quae ederit sanguinem peribit de populis. Każda
duśka któraby iadła krew zginie z ludu swego. A
iż każdy lichwiarz ie krew bliźniego swiego / sam
by to poznać mogł / gdyby gabe swoje wyjął / z
ktoreyby musiały wypaść te potrawy / na które
drudzy krowaniem potem robia. Co gdy czyni nie-
z Bożny Lichwiarz (sprawiedliwości znać nie chce:
Abowiem wyciaga to na bliźnim swoim co nigdy
niebyło iego / y przywłaszcza sobie Cudzy chleb / y
cudze dobrą tytułem nanie sprawiedliwym. Cze-
go znaczyć doznał sam Pogański Miedrzec.
Quid iniustius quam alieno incommodo suum au- ^{Cicero}
gere commodum? A coż niesprawiedliwego nąd
tego który cudza szkoda mnoży sobie korzyść? A
gdy tegoż ieden pytał / y radził sie coby też mie-
dzy innymi zyskami ó lichwie trzymał? To trzy-
mám (odpowiedział) co y ó Niezoboystwie.
Zaprrawdę dobre zdanie / ale gdyby był lichwiar-
stwo nąd Niezoboystwo przełożył / dalekoby był
służniey uczynił; bo Niezoboystwa gwałtem nara-
dząwszy prakto zabicie człowieka / ale Lichwiarz po-
kassu ukradłaiac / y iako kłeszczami siepaiać / znie-
hągła pożera dłużnika swego / poty poty mu go
staie. Skąd służnie możemy to trzymać ó każdym
lichwiarzu / iż sie miia nietylko z Miłosierdziem
D 3 nie

nietylko z sprawiedliwością / ale y z sama natura
 ludzka / bedac własna Samoiedzia / ludzie Dbo-
 gie w poćiemku pożerająca / na co sie wzdrygá
 przyrodzenie ludzkie / y w samym nacieśnym głodzie.
 Lecz lichwiárskie przyrodzenie by na mnieysie ná-
 to nie wzdrygá / chyba áž sie iuž dostatecznie ná-
 chlanawšy / tož w te czasy przypátruiać sie nie
 sprawiedliwym zbiorom swoim / rzkomo sie ciſna
 nie zbedni lichwiárze do Spowiedzi / y rzkomo te-
 go żáluia / ale ich žal iest własnym žalem okrutne-
 go Krokodylá. Który ziaǳy Chlopá náđ sama
 głowa pláże / podobno dla tego že ieý w sie we-
 tkáć niemože. Takieć iest náboženstwo y takie sa-
 lzy každego Lichwiárzá. Bo gdy pláże á niechce
 tego wrócić / co wylichwił / bázno podobny iest
 w tym Krokodylowi / ktory plázac náđ sama
 głowa / przecie to tráwi sám w sobie co iuž po-
 żárt / tak y lichwiárz wrzкомо žáluie y pláze náđ
 nedznemi głowami / ktore przywiódł do zguby / á
 przed sie tym żyie / co oni wšytkiemi zmysłami
 zámýślili / y co wšytkiemi członkami y silami za-
 rábiali. Já cym iáko wšyscy pomienieni tak y
 lichwiárz drugi ráz taką śmiercią vmiera / ó kro-
 rey Psalmograph Páński / *Mors Peccatorum*
peffima, Smierć grzešnikow náýgoršá / ábo-
 wiem taką śmiercią vmorzeni beda Bućác śmierci /
 á śmierć

á smierć będzie wciekać przed nami / goręmbeda
mówić aby ie pokryły / á one przyiac ich pod zasło-
ne swoje nie beda chciały. Porządnege mieśkánia
bukać beda / áż ná nierząd wielki trąfia. *Vbi nullus* Job. 10.
ordo sed sempiternus horror in habitat, bo tórn
smierć będzie bez smierci / żywot bez żywota / po-
tárn płacz v zgrzytanie zębów / y gryzienie ięzyków. Apoc. 16.
Muzyká / Rodzicow y dnia przeklinanie národze-
nia swego / á czasu przedłużenie tego wśykiego
wieczność nie stónżona. Kiedrby kto spytal niez-
bżesnego Bogacza który iest od lat tysiacá y od
Beściu set y dálej w Piekle pogrzebiony. Co tárn
czyniś Bogaczu? Odpowie. *Crucior in hac flam-* Luc. 16
ma. Cierpie w tym plemieniu meki. A długoż
cierpieć będzieś? Ná wieki. A te wieki rychlo sie
stónżą? Nigdy. Práwdá tedy co powiódziáno.
Momentaneum est quod delectat, aeternum quod
cruciat. Wemgnieniu oká co rest ofnie przemiá /
á co meczy czasy trwá wiecznymi. Przetoż słusná
rzecz żebyrn iáko ná to pámieráli / tak y one senten-
tia v siebie v wáżáli. *A morte pendet aeternitas,*
mors á vita, hac á momento. Elige vixisse, semel
perijsse semel aeternum est. Wieczność od smierci
idzie / smierć od żywota / żywot ed Mementu /
obieráy co chceś ráz żyć / ráz zginać wiekuisio iest.
Obieráy cieś tedy sobie Ch: M. Co ch ce cie. A iá
tym

tym czasem sławney pamięci Jego M. Pána Mára
Baiká przez dwie latom przyobiecáł poprowadz
brámie.

BRAMY PIERWSZEGO

Y OSATNIEGO DNIA ZMARŁEGO.

N Jegdy zmyslny ná to bedac ziednány Złoto
nik/áby ieden drogi Kámién w kořtownym
piersćieniu zámárky / ná Kámieniu onym
iednáście Tysiecy SS. Dziewić wyrosowal/žá
dna mára w štuce potráfic nie mogac/táki kúnšt
wynálazl. Šámeť ná Kámieniu wypráwíl / dwie
Brámie otwárte máiac; w iedney Brámie wy
rážil Pánne z palma iáto by z Šámku wychodzaca /
á w drugiey táž Pánne do Šámku w chodz
ca. Gdy przyniešie ten Persćień do tego czy byl/
táka wypráwiony štuka; Spytá go gđzie ták
wielka lidžbá Pánien/ ktoreš tymial/ w tym Pier
sćieniu zámknáć? A on vřkazal ná Šámeť mowiac/
iž táam wšytkie sa/ á z nich tylko dwie widáć. Je
dna wprzod ieř z Šámku wychodzaca/ á druga
šáma iuž ná ořtátecznieyša wchodzaca. Tym
kúnštem y ia N: Ch: z rzeczy moiey / ile cíálu y
Dužyžmárlego / przed oczyma Wášymi ležace
go sluży / wychodzić muže. Cíálo to začne Je
Mei

Młci Pána Stephána Jácynicza Slonimskiego
Máršálka iest iáko Káštel z buržony od śmierci/
y ná Ziemie powálony. Dáie mu ia dwie Brás-
mie/ iedne ktora Wšedlná ten swiát / druga kto-
ra ná drugi wychodzi. W tych Brámách dzień
pierwszy / y ostatni życia iego zawierám : Albo-
wiem wiele ná tym náležy iákim sie Bześciem po-
czyna/ iákim sie do kończywa/ y przeto tego Bze-
sliwym sadžimy/ktoremu sie y wziac Bześliwie y
oddac žywot tráfilo. Takiego Jego Młci Pána
Máršálka nášego sadze. Pieknie žywot pozał/
pieknie prowadził/ pieknie dokończył.

¶ Pieknie žywot swoi pozał / bo go wziął
od Žácných / (czegoś cie sami dobrymi swiádká-
mi) Rodžicow. Ktory iáko z žácnymi przez po-
krewne spowinowácenie Šámiliami zlázeni byli/
Šerby tego po tey žalosney Trunie rozpoštárte
rzeczywista twierdža. Te wyznáwáia iż tá Žáčna
Šámilia Jácyniczowska spoilá sie nietylko ná
Žiemi z žácnymi Domámi/ ále y w niebie má Šer-
bowne spowinowácenie z swietými osobámi. Kie-
dy ábowiem ocy obrácám ná ten Kleynot O-
DROWAZ názwány! Przyznac muže že tá
Žáčna Šámilia Jch Młciow Pánow Jácyniczow-
skie sie nietylko ná Ži mi pokrewnego spowino-
wácenia z przežáčna Šámilia Jch Młciow pp.

E

Chre

Chreptowiczow / ále y w niebie siega z swieta
spowinowáceniá osoba. Stáry to y swiety Herb
Odrowaz: swiety ; bo Herbu Hyácinta swiete-
go / pierwšego w Polšce Dominikána / poćiechy
Jedyny Zákonu Ráznodziejstkiego / Oždoby Ko-
ściolá Chrešćiánskiego. Wierzym že inšy w Nie-
bie beda / o tym perwie wiemy že tam iuž jest. O iá-
ko šczesliwe tego Pána Māršálká Vrodzenie z
Márki Herbu Odrowaz, y smierć šczesliwa /
ktora z takim wielkim swiety m ná Ziemí pod ies-
dnym Herbem idzie spolny Kleynot máiac / tu-
še že y w niebie spolna mieć bedzie chwale. Bo
iesliž iešce zářywotá vperwiony byl Hyácint S.
przez Márke Syná Božego / iž wysluchány miał
być tu modlaćsie zá obcemi / iáko nie wiecey gdy
się modli w Niebie zá swoimi Herbownymi? czy-
li tam miłość ku swym Herbownym odmienil ále
bo utrácił? nie odmienil / nie utrácił. O šczesli-
wa nášego Pána Māršálká Dušo! My z ciáhlá
wynidzi , ná sad / gdje oznáiomym swoim per-
wie nie wiemy / ty wychodziš á tam swego O-
drowaza znáyduieš.

¶ Ale spuścimyšie z niebá ná Ziemie / áž ná
tey obáczymy Jácney Šamiliy Ich Meiom PP.
Jácyniczow z powinowácenie z przešwietna y w
Koronie y w W. X. L. Ich M. pp. Tyškiz-
wiczow

wieczow prosapia. W tey widzimy Insuly Bi-
stupie / y różne wspaniate Senátorstie Krześcia-
na ktorych arte, *Emarte* zawsze godni zasiadali/
y podzis dzień zasiadaiu Meżowie. Tak iż stu-
fnie o tey przezacney Famiiley rzeka. *Quasi luna* Eccles. 50.
plena in diebus suis lucet. Jako pelny Miesiac
wedniach swoich świeci.

¶ Niegdy Rzymianie Palmiesiacą Zacniey-
bym Famiiliam za Herb dawali / Takiego wracze-
nia snacztad powod bioraci Iż Miesiac miedzy
wbytkiem planetami napredby ma swoi obrot:
bo gdzie Słońce za rok / inne za trzy / inne za
dwanaście dopedziai / tém Miesiac przypada za
dni dwadzieścia y siedm. Przetoż tego Rzymia-
nie chcieli: aby Zadne Famiilie do dzieł powaznych
były predkami: y nad inbych prostych pochoptney-
bymi. Nigdy nie schodzilo tym przezacnym Fami-
liom na predkiey odwadze przeciwko miley Wyczy-
inie: Abowiem iako Miesiac beda od Słońca
oswiecony / w iego niebytności / ile może świat
oswieca: tak przezacna Prosapia Trzkieiewiczow-
ska / od Wyczyzny dostoiensktwy ozdobiona / dla
miłości iey wbytko czyniła / y czyni. Przetoż te prze-
zacna Famiilia wraczona midze Kleynotem Pul-
kiezyca / ktory przed caryma do niego przydana
Cwiazde miedzy inaymi Herbami Jego M. Pána

E 2

Młaro

Miarśalka macie / á to / eo sine, iż iáko wierna
 Swietná Gwiazda / czasu pogodney nocy Kiszyc
 cowi oświadcza powolnosc / tak też wiernie te
 dwa przeżące domy Kieczyp: służyły. I iáko
 Gwiazdy zdobia Niebo / tak te żące fámilie Nie-
 bo Wyżyżny żygliwa miłością / Niebo domu swe-
 go wysoka cnota zdobić umiały. W domie swym
 mieścił iáko Rozdroż w Kryształowym od
 przemyślu zbudowanym Niebie / w którym mie-
 dzy innymi przemyśłami były zawiesiste pod Oblo-
 kami Ogrodki. Które dla różnych onego Niebá
 operacyi przez ogrzewanie / przez dżdżowe pokrą-
 pianie / przez Wiatreczkow powionienie / rozmaí-
 te z siebie Ziółka y Kwiateczki wydawały. Tak
 te dwie fámilie pod swym niebem domowym zás-
 wże rosły / iáko by wśelkiey znamienitey cnoty
 wydawały Kwiateczki / któremby się wśytek
 żáney Prośápiey ogrodek odział / á zielonością
 swa oczypátrzących rozweselał. Co iż się w tym
 wysokim wysokiey fámiliey niebie Jch M. pp.
 Tyśkiewiczow znárdowało / y po dziś dzień zna-
 duie / takie w dálży czas Jch Mciom powinśo-
 wanie czynie. *Florete flores quasi lilium & date*
odorem & frondete in gratiam. Wypuścáycie
 Kwiatki iáko Lilia / á dáwáycie wonność y wy-
 puścáycie láterosli dálżych cnot / a przed ku-
 lasce

Adren.

Isrl. 39

lóse
 W
 Pán
 list
 Typ
 tele
 Bálk
 Má
 áby
 scin
 lus
 Dec
 men
 Tyś
 poku
 Pán
 wiá
 poc
 bo g
 bit.
 pámi
 go J
 tiege
 wier
 zápro
 Kom

łóſce Bożey / a potym tu łóſce Naiáſnieyſzego
WŁADYSLAWA IV. Króla Polſkiego
Páná náſzego Młóciwego / z ktorego Miłóſciwey
liſti dnia wczoráyſzego Jego Młóć Pán Piotr
Tyſkiewicz w kole wáſzym MM. PP. Obywá-
tele tego Slonimſkiego Powiátu / regiment Már-
ſzałkowſki / po náſzym ſmártych Jego Młóć Pánu
Márſzałku ſzeſliwie obiał. Ná ktorym Wzedzie-
ábyć ſie pomyslnie ſzeſćilo / rzekł do ciebie Mo-
ſćixy Pánie Márſzałku one ſłowa ktorych Gabe-
lus záſył do Bogoboyneſſy Tobiaſſá. *Benedicat tē Tob: 9*
Deus, quia Filius es Optimi Viri, Es iuſti, Es ti-
mentis Deū. To záčne° Domoſtwa Ich M. PP.
Tyſkiewiczow wſpomnienie / wymogło ná mnie
pókrewnie z tymże Domem z lázienie Jego Młóć
Páná Stephána Jáczyniá Slonimſkiego Po-
wiátu Márſzałká. Który iáko pięknie żywor ſwoy
póczal / ták teſz niemniey piękniey onſze prówádził /
bo go Cnotámi Szláhcicowi przyſtoynymi zdo-
bił. Gdy młodoſć ſwoie iuſz przy bóku Świetey
pámieci W: X: L: Kánclerza Jáſnie Wielmoſne-
go Jego M. Páná Lwa Sápiehi / potym Wiel-
kiego Hermána oráſz y Woiewody Wilenſkiego /
wierna ſie wſługa báwiał w chwálebne Cnory
zápráwował. Iuſz w Cudzych krájách w iedney
Kompániey z Jáſnie Wielmoſnym ſláwney pá-
meci

Ethic. lib.
4. cap 3.

48. 6.

mieci Jęgo Męia Pánem Jánem Stánisláwem
Sápieha Wielkim W: X: L: MátBálkiem przez
cále pięć lát obcych przystoynych nábywáiac / á
swych domowych nie tráćac obyczáiom / Mto
dzięński wiel krasil. Wiec iz iáko Herbt y Pri
mas Philozophow mowi Aristoteles. *Est virtu-*
tis merces gloria quę solis Viris bonis tribuitur.
Jest nágroda Cnoty godność / ktora sámym tyl
ko dobrym náleży. Máiac ná wysokie Cnoty ie
go / ten Przestáwny Powiát Slonimski wielki
respekt / záráż go skoro iedno z Cudzych Kráiom
obcymi przystoynnymi obyczáiami / ktore ná sie z
podziwieniem wšytkich oczy obracály / okráżony
powrócił / zá Podstolego zgodnie obrat / ktory
Drząd iz 'snác był niski Wysokim Cnotem ięgo /
po máłym czásie z godnym kónsenssem wšytkiey
przezácney tegoż Powiátu Bráci / Žiemským stás
nal Podsedkiem / ná ktorego pátrzac każdy mogli
ná on czás mowić. *Elegerunt Stephanum virum*
plenum fide & Spiritu sancto. Ná ten Drząd
Powiecie Slonimski / obráles Stephána Jácy
nicza Mężá pełnego Wiary / y Duchá swietego /
ktorym sie chwalebnie / bo spráwiedliwie ná tym
Drzędzie rzadził. Język miał nie zákupiony / bo pe
wna trucizná dobrych á spráwiedliwych Sadow
ięzyk przedáżny. *Pessimum veri affectus venenum*
sua

sua cuiq̃ utilitas, ieden nápiśal. A drugi / *Qui*
emptus est, quid boni potest sapere? nie pedá-
wał ná tąg ięzyká swoiego / nie dał sie nigdy po-
dárkom żadnym á zwłászcza pieniężnym náymó-
wać / wważał to dobrze / iż kto ná podárki chciwy/
y tego Enotá przedázna. Owo zgola ná tym Dr-
zedzie Sadowym był drugim Sámuelem / który 1. Reg 12
mówił: *Si de manu cuiusquam munus accepi,*
contemnám illud hodie restituamq̃ vobis. Jezelim
z reki cyrycy wziął vpominek w zgardze nim dziś / y
wroce go wam. Iż sie tedy ták chwálebnie ná tym
Drzedzie sprawował / ná wyższy postąpił : Bo
Nárządkiem tegoż Powiatu Wąskiego (ná który
godności Przodkowie iego chwálebnie mu crea-
densowali) Bzestliwie został / á to za Młciwa lás-
ka Nalásnięskiego Swietey Pámieci Zygmun-
ta III. Króla Polskiego / który iáko ná znaczne
Przodków Niebożczytowskich ku Rzeczyposp. o-
swiádczone záslugi / ták też y ná iego własne wy-
sokie respektuiac Enoty / ná ten Drząd wprzymie-
legiować go ráczył. Tu iuż w zględem dalszych
Drzedow stánał : Bo poległ od śmierci Młaz
wdzięczny Bogu / pożyteczny Wyżyźnie / potrze-
bny Domowi / Ozdobny Sámiliej / miły Przyiá-
ciółem. Poległ ten w którym młody znalazł lás-
kodność / nálaźł Młaz státeczność / y Stáry po-
wáge

wagę obyczajów. Była w nim wielka ku każdemu
pomolność złazona z ludzkością. Te gdy chcieli
Stärzy wyrażić Orlą málowali / który z iednego
nągynia z málým ptáßkiem pokárm bral. Wysoko
Drodzony Zácny náß Pán Márßálek z wielka
wßytkim ludzkością sie stáwiał / nietylko ró-
wnym sobie / ále y náwboßým / á to iáko słowem /
táß y rzeczą / táß iß rzekę z Łużebysem : *Hic qua-*
le habuit verbum, talem habuit & vitam. Jáko
myßlił / táß mowil / iáko mowil / táß czynil. Pi-

Euf. lib.
6 Hist.
Ecl. 4.

Tomach:
lib. 3. de
insignib.
Hero: cap.
43.

ße Tomacherus, że ná Pogrzebie Łużego Scipio-
na Sláwnego Márßálka Fráncuskiego / niesiono
Łáßkę złota przed Trúná / z rekoiesci iey wynikáły
trzy Lilie) Herb Krolestwa Fráncuskiego) niżej
w zdłuż ná sámeý łáßce te słowá rysowáne byly.
Non genere tantum, sed & Ore, & Re Scipio.
Toz y my mowić możemy o náßým sláwnéý pá-
mieci Márßálku / lubo tákieý láßki przy pogrze-
bie niewidzimy / wßáßże o rzeczy dobrze wiemy iß
był *non genere tantum sed & Ore, & Re Stephanus.*
Nie tylko sámyým zácnyým Drodzeniem / ále y wy-
mowa y rzecza Stéphaném Jácyńiczém Márßál-
kiem Slónimßkim / y owßém rzekę onim co mowil
Hieronim S. o iednéý swietéý osobie : *Nobilis*
genere, sed multò nobilior virtute. Zácny to był
człowiek Drodzeniem / ále zácnieýßy y Bláchetniéý

Hieron:
Epist 28

by wielkimi Cnotami. Znáydzicie w nim przy tych
Herbach malowanych Jácney Fámiliey iego. Czte-
ry Herby umysłu prąwego. Była w nim Spráwie-
dlwość Práwda ozdóbiona / Umorzone affekty
w nim to prowadzily co bylo godnego Szlachcica
prąwego. Wieć bylo y serce z stálością we wšpe-
tkich trudnościach / Którym eniáko Mąż z Jácney
krwie zrodzony poteznie y cnotliwie záwše sie zá-
stáwiał: Ale przednia w nim byla / że wiedział o Bo-
gu / wiedział y iemu sluzyl / iáko dobry Chrześciá-
niá. A przeto znówu n owie: *Non genere tantum,*
sed & Ore, & Re Stephanus. Ktorego strzála iž mie-
iuz ná to wábi / áby m o niey nieco iáko o włásnym
Domu iego Kleynocie mowil. Niewiem iáko oniey
kto rokować myśli: Ale ia wiem że Strzála iest y 2 Reg. 6
bywála iežezá Synow Izráelskich znákiem dzie-
la Xycerckiego. Toć y tá opowíada Kunšty kto-
rych wdzielnych Mežách przednie Jácney Fámiliey
Jácyniczowskiey Przodkách / práwie Abárysowym
Božesćiem dokázowála. Wyczyžny breniac / Nies-
przyiáciela ed niey odpedzála. Opowíada powá-
žne y swietne náše° Pána Máršálká ná petrych
expedyciách stáwíáia cego poczty. Opowíada w ies-
lu innych Ich M. PP. Jácyniczow Przodkow Nies-
božetkowsskich / w dziele Xycerskim Behátyrow /
y odwážnie sie zá Rzeczp. zástáwíáigcych Pulko-

S

wini

Retr. 4.

Plato.

wnikow. Jezeli teſz zachcemy teyſze Strzály ku ſa-
ſiedzkiej nakłonić z godſie/dobrze ja reprezentuie/
iſz z właſſza ſieieſcem rozprzeſtrzenioný/nie ná czyi
vraz ále ná ſpolna wſſytkich zmierzá miłość. Do
ktorey náſz Piotr S. nápomina/mowiac: *Eſtote*
prudentes antè omnia autem mutuã in vobismet-
ipſis charitatem continuam habentes. Bądźcie ro-
ſtropnymi á náde wſſytko mieyćie wſtãwizna mi-
łość iedni ku drugim. Słuſnie; ábowiem Szlach-
cie od Szlachcica żadnemi ſie murámi y wálami
iáko w Polſſe ták y w W: K: L: nie przegrá-
dzą. Nie bądźli Boiaſſi Boſzá / y ſámá miłości
Cnotá miedzy ſaſiadámi grániczyla/proſzne miedze
czynia/kopce ſypia. Bo niecheć y zwóda wſſytko
popſuie/y krzywá niežnoſnych/práw:niepráwnych/
Mordow hániebnych nábáwi. W Cnocie ſaſiedz-
kiej z godnym był Nieboſſczyt/ pomniac ná to/co
Plato nápiſał. *Vicinus cauere debet vt nihil con-*
trarium vicino faciat. Saſiad má przestrzegáć
tego / áby nie przećiwnego ſaſiadowi nie wyrza-
dzał. Wwážaiac iſz to właſne Kleynoty dobrego y
ſláchetnego Meſza/ demarząd y zgode/ á z ſaſia-
dem poſoy wuprzeymey zachowáć miłości/miáſto
ktorey gdy Saſiad niezgody / deſpektow / wymu-
ſwoich gruntow po ſaſiedzie doznáwa/boleſniey
ſey rány cierpieć niemoſze. Mámy tego dowód w
Kroy-

Kroynikách: Abowiem pod czas Woyny z Krzyżá-
kami/ ieden Bláhcic/ názwískiem Száry/ ran wiele
odniożby / á ná koniu Bwántowáwby / między
Trupámi štekal. Krol **WŁADYSLAW ŁO-**
RJETEK iádac po boiowisku / á trupom sie
przypátruiać wyzrať Szárego z śmierćia sie bies-
dzacego dla Pnginála/ktory był ná wylot wnetrzo-
ności iego przešł / y obroćiwby sie rzecz do
Máršálká. Ten głowiek musi srogi bol ćier-
pieć. Odpowiedzial Szary / wiekby y mnie bol
Młciwy Mláśnieyby Krolu z zlego sasiáda / ten
Puginál wnetrżności / á Potentat ieden sasiád/
serce moje/ krzywdy y despektu nieznosne mi wy-
rzadzáić / wštroś przeráżá. Práwdziwa tedy iž
žly sasiád stoi zá nárciežba ráne. Wiem že w do-
brym sasiędztwie (ácz ná czas nie može być bež iá-
kiey niesnásti / wšakže ia predko między dobrymi
Compozytia Przyiácielška leczy) Mláž Pán Már-
šálek mieškal/ y z nim sámym (głoša to wšyscy)
dobre sasiędztwo bylo ; ná ktore záwše Herbo-
wa rozprzeštrzenionym žielešćem gođžila Stržálá.
Ktozey stržály/ rkošisty y po tey y po owey stro-
nie wierzeh / ždámie sie ná kolumnie wšpárty stoi.
Duch Przenáštwiťby Mlážonke záćna tym báre-
žiey dobra štátežna/ y bogobožna/ kolumna názy-
wa/ mowiác. *Sicut columna aurea super basses* Eccl. 26.

*argenteas, sic pedes firmi super plantas stabilis
 mulieris. Jako kolumny złote na gruntach srebr-
 nych / tak nogi utwierdzone na stopach staćczney
 niewiaſty. Takaz z drugiey strony wielka Mał-
 żonkowi pomoc nazývá. Qui possidet mulierem
 bonam, inchoat possessionem, adiutoriū secundum
 illum est, Et columna ut requies. Kto má żone do-
 bra zaczyna oſiadłość / pomoc wedle iego ieſt / y
 kolumna iako odpocznienie. Kolumnas była Mcis-
 wa Páni Mārſalkowa ſwe^o Málżonkowi. Kto-
 rego dziś Ciało Ziemi oddaieſz. Kolumna w zgle-
 dem Dácnego wrodzenia twego / ktore ty y Rodze-
 ni twoi Jch M. PP. Piáſeccy z známenitego iako
 w Koronie tak y w W: X: L: Meżá ; Wielmo-
 żnego Jego M: Pána Jakubá Piáſectiego / Ko-
 ronne^o oraz y W: X: L: Koniufego z rodzeni Sy-
 nowie / prowadziſz ; á to wzlaſczeniu przeżacney
 ſámilhey Chodkiewiczowſkiey y Sápierzwiſkiey / z
 ktorey wrodziła was Jáſnie Wielmożnego Je^o M.
 Pána Pawła Sápiehy niegdy Woiewody No-
 wogrodzkiego / Meżá Cnot wyſokich Corá ; z
 Mátki Chodkiewiczowná / Cnot ſwiatobliwych /
 iá mi záwſze tá przeſławna Proſápia ſwieciła / y
 podziſ dzień ſwieci Heroína. Kolumnas była te-
 mu Dprzymemu Málżonkowi twemu y w zgle-
 dem. Wiáry / Cnoty / y Dprzymey miłoſci: Kto-*

ragnu aż do ostatniego stopnia bez dwuliczney
przysady/ nie tylko iako Vprzemya Málżonkã/ale
iako náyniżka Slużebnicã oświadczała. Tys iego
Kolumna była/on twoia głowa/iakoby wierzchem
tey Kolumny. Serwála widze okrutna śmierć ten
wierzch zwierney y żywliwej głowy twoiey. A to
mieysce ostrzem serdeczney żaloby przyodziała. Lecz
iż to już nie powetowana / rzekę do ciebie Mci-
wa Páni Márzałkowá / pod ta żaloba wzdry-
cháiacey z Hieronymem S. *Non doleas quod ta-*
lem amiseris , sed gandeas quod talem habueris.
Nie żałuy żeś tak zacnego/tak cnotliwego Przyiás-
ciela postrédala/ale sie ráduy żeś takiego miała. A-
bowiem. *quod obijt (mowi Ambroszy S.) fra-*
gilitatis est, quod talis obijt admirationis, iż umárt/
náleży do pospolitego ludziom osłáwienia/ iż takim
umárt / náleży do osobliwego podziwienią / ktore
ieżeli w czym tedy w tym wielkie każdego zácho-
dzić może/ iż pięknie żywot swoi poczwósy / pie-
knie prowadził/y on chwálebnie/bo z przygotowa-
niem/ w żálu/ w pokucie zá grzechy/ ktorými kiedy
z włomności swoiey Maiestat Boży obráził/ Ca-
siádá rozgniewał / Przyiáciela vráził/ w przyto-
mności tego mieysca przełożone^e kończył ; domem
rozrządziwszy ; pewne iálmużny smietey Honora-
rium temu mieyscu świętemu (aby zá duşe iego

Hieron.
ad Ne-
pot. in
Epist.

Ambros.
de obitu
Valent.

elof. or-
din.

Ezech. 10

Pána Bogá proßono) odkázawßy/ świętymi się
Sakramentami opátrzywßy Bżeszliwie dokóńczył
Żywota. A przeto/ *laudent eū in portis opera eius.*
Niech go sławia w Brámách wżynki iego. Które
słowá tak wykláda Gloß Ordin: *Laudent eum in*
portis, id est, in iudicio seu ingressu Patrie celestis:
laudent eum non hominū fauores superuacui, sed
opera eius, quae fecit, examinante & remunerāte ea
Deo. Niech go sławia wżynki iego v Brámách/ to
jest/ ná sadzie álbo ná weysciu do Wyczyszny Nies-
bieskiej: Niech go sławia nie próżne ludzkie z przy-
iáźności/ ále wżynki iego/ które sprawował/ podle-
gáiąc z niemi sadowi Bożemu/ z którego nádzienia/
iz stetit in introitu porta Domus Domini & glo-
ria Dei Israël super eū. Stánał w weysciu Brá-
my domu Páńskiego / á chwála Boża jest nád-
nim. Niechże go tedy sławia/ známienite dzieła/
dzielne sprawy / y wysokie Cnoty iego w tey bło-
gostáwioney Brámie. A ia zamykáiac Kázanie
moie / ostátnie *Vale* wßytkim *M. W.* od niego
oddám. A ná przód ciebie Mcirwa Páni Má-
Báłkowa iáko osierociála Sinogárlice / od zmá-
lego pożegnám Málżonka. Żegná cie wierny
Przyiáciel Mąż twoi / á dziekuiec zá wßytkie
wprzeyme / Któres mu kiedy Málżeńskim oswiádo-
czála áff. ktem życzliwości / dziekuiec y zá te ostá-
tnia

tnia posługe / Iłora dnia dżisieyßego / przy tãł
wielkim żacnych ludzi zgromãdzeniu / porządna
y ozdobna pieczętuieß pãmiećia / á przy tym o
stãtnim pożegnãniu / o to cie prosi abyś nã du
ße swa pomniac y iego nie przepominãła / prosi
aby chociaż umiãł wedle swiãtã / nie umierał w
Ciebie / y owßem choć ciało iego będzie od oczu
twoych wzięte / niech dußã w twej pãmieci żyje
przez czynienie żã nie iãłmużny swietey: Abowiem
tã mã przed nim w Brãmách Niebieskich Mãr
Bãłkowãć. *Principes mundi plerumq̃ue ad Re-*
gnum calorum deducit. Eleē syna, & reliqua *Rupertus.*
opera bona. Regi cœlesti manu suã presentat.
mowi *Rupertus*. Pãnom swiãtã tego pospolicie
Iãłmużnã do Krolowstwa Niebieskiego przexo
dnikiem bywã / y onychże dobre inne wżynki /
Krolowi Niebieskiemu iãko rpodobãny reka swa
prãsent ofiãrnie. A Chrysoſtom swiety doklã
dã / *Huic porta cali aperiuntur, & illa intran-* *Chrysoſt.*
te nullus ianitorum, qui portis assistunt, au- *Hom. 22.*
dent dicere, quæ es tu? vel unde? sed eam *in Epist.*
omnes e regione suscipiunt. *ad Heb.*
Iãłmużnie S. brãmy
sie niebieskie otwierãta y gdy onã wchodzi do
Niebã / żaden żodźwiernych bram strzegacych nie
smie rzec. Coś ty żãcz / skãdes? ale ja wßrscy
ż dãłeka przyjmuiac w pußãta. Żegnãiac cie
tedy

tedy Mćiwa Páni Máršáłkowa Šmárly twoy
Málžonek / o takiego w gerne kćaie Przewodnia
kća prosi. Żegná wás krewni y powinna dziekue
zá te / kćora mu dziś ošwiádczácie miłość. Że
gná wás oštátecznie wšytkich / kćorych tu y w
przeymá miłość y powinnošć Chrzešćiańšká zgro
madžiła. Żegná y wielkie podziękowanie czyni zá
to żeście otrzymáli tey lástki vmárlemu / kćora
ście mieli przeciwko żywemu / á žegnáiac wpo
mińa / ábyście pomnieli ná ten iego termin / bo
też y wáŝ taki bedzie. tak życie iakobyście do
brze vmrzyć mogli / á ten wiek doczešny zá on
wieczny z pożytkiem wyšrymárzyli. Wieć že tru
dno ná šwiećcie żyć c šwiátem wwiédžiony niebyć /
á kćogo iakimkolwiek sposobem nie vrázić / prosi
wás y dla Miłošierdžia Božego prosi / áby mu
káždy odpušcił / iešli by sie od niego vrážony
wczym być báczył. Człowiekiem był iakim iešte
ście / ludzie człowiekowi przebáczcie. Otrzymácie
zá to od Boga oštátniey potrzeby to / že też
wáŝe niedoškónałošć beda odpuŝzone. A te
raz z kćorym dáley mowić niemožemy / onim mo
dlać sie (tak rádzi Ambroży šwiete) mowić
nieprzeštáwáymy. Wy tedy Kápláni z reku wás
ŝych ošfiáry šwiete záń wypuŝczáiac / duŝe iego
niemi do niebá prowadźcie. I wy też inŝy
wšy

Ambros.
de obitu
Valent.

wŝyŝey wyneŝcie z nimi rece ŝworie do Boŝkiego
Miaieŝtatu / abyŝmy wŝdám ta przyŝluga náŝa
iego przeciŝ náŝ wŝytkim pámiernie w tym po
wiecie záŝlugi iákoŝkolwiek nágrádzáli. Mow
cieŝ tedy wŝyŝey / **JEŝV** Pánie náŝ Miłosier
ny proŝimy cie aby gdzie ty ieŝtes / táŝ y on brt.
Wŝpomoŝ go Pánie / y náŝ pócieŝ á rácz mu dáć
wieczny odpoczynek y ŝiebie / táŝ gdzie ŝy
wieŝ y Kroluieŝ z Bogiem Dycem y
z Duchem ŝwietym ná wieki
wiekow. AMEN.

